

Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (İKBY) Başkanı Mesut Barzani'nin 25 Eylül 2017'de gerçekleştirdiği bağımsızlık referandumu bölgede büyük bir karışıklığa neden olmuş, referandumu tanımayan Türkiye, İran ve Irak gibi bölge ülkeleri çeşitli tedbirler almaya başlamışlardır.

28 Haziran 2017'de Washington Post Gazetesi'ne demeç veren ve "Yüz yıldır Kürdistan'ı bekliyoruz." diyen İKBY Başkanı Barzani, referandum kampanyasında kullandığı haritalarda Türkiye'den 270.000 km karelik bir alanı da Kürdistan sınırları içine dahil etmiştir.¹

Prof. T. Diallo'nun deyimiyle "Emperyalizmin soyut ve belirsiz bir kavram olmaktan çıkarak, somut ve gerçek bir olgu haline dönüştüğü"² Sevr Antlaşması (Milli Mücadele ile tarihin çöplüğüne atılmıştır.)'nin Kürdistan başlıklı 62 ve 64. Maddeleri ile Kürtlere ilk aşamada özerklik, bir yıl sonra ise isterlerse bağımsızlık vadedilmiştir.³

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mücadele Döneminde Kürdistan Projesini bozmuş, ancak Kasım 1918'de İngiltere tarafından işgal edilen Irak (Musul Vilayeti) kurtarılamamış ve konu Lozan Konferansı'na bırakılmıştır.

Güvenlik ve petrol kaynakları açısından çok önemli olan Musul konusunda Lozan'da yapılan görüşmelerde İngiltere kendi menfaatleri için Türkler ile Kürtlerin iki ayrı millet olduğunu ileri sürüp, Kürt özerkliğini savunurken; Türkiye, Türklerle Kürtlerin kaderlerini birleştirmiş bir millet olduğunu ve Musul Vilayeti'nin tarihi, kültürel, coğrafi ve demografik nedenlerle Türkiye'ye bırakılması gerektiğini belirtmiştir.

Sonuçta Lozan'da bir anlaşma sağlanamamış ve konu Antlaşmanın 3. maddesinin 2. fıkrası ile Türkiye ve İngiltere arasında dokuz ay içerisinde uzlaşma ile çözülmesi, bunun mümkün olmaması halinde Milletler Cemiyetine gidilmesi kararlaştırılarak ertelenmiştir.

Türkiye ile Irak arasındaki sınırın saptanması için 19 Mayıs-5 Haziran 1924 tarihleri arasında İstanbul'da Haliç Konferansı yapılmış, ancak sonuç alınamayarak anlaşmazlık Milletler Cemiyetine götürülmüştür.

29 Ekim 1924'de Brüksel'de toplanan Milletler Cemiyeti (Türkiye henüz üye değildir) Türkiye'nin

aleyhine olarak "Brüksel Hattı" denilen geçici bir sınır belirlemiş ve 5 Haziran 1926'da Türkiye, Irak ve İngiltere arasında imzalanan Ankara Antlaşması ile Brüksel hattı esas alınarak bugünkü Türkiye Irak sınırı çizilmiştir.

Emperyalist güçlerin Sevr'de gerçekleştiremedikleri bağımsız Kürdistan projesi ile ilgili çalışmaları hiç durmamış, 1991'de 1. Körfez Savaşı ve 2003'de Irak'ın işgali ile sonuçlanan 2. Körfez Savaşıyla Irak'ın kuzeyinde 2. İsrail de diyebileceğimiz bağımsız Kürdistan'ın temelleri atılmıştır.

Esas amacı enerji kaynaklarının denetim altına alınması ve İsrail'in güvenliğinin sağlanması olan, ancak adil olmayan sınırları kan ve inanç bağı çerçevesinde değiştirmeyi amaçladığı belirtilen Büyük Ortadoğu Projesinin⁴ ana hedeflerinden birisi de bağımsız Kürdistan'dır.

Yazmış olduğu "Barzani ve Kürt Ulusal Özgürlük Hareketi" isimli kitabında ve yapmış olduğu konuşmalarda bağımsızlık talebini açıkça dile getiren Barzani;

- Yıllardır PKK Terör Örgütü'ne yataklık yapmış,
 - PKK'nın Erbil'de parti kurmasına izin vermiş,
 - Kerkük'teki demografik yapıyı değiştirmeye çalışmış,
 - PKK ve İŞİD'in Türkmenlere yönelik katliamına göz yummuş,
 - Bağımsızlık Referandumu kararı ile bölgede gerginlik ve çatışmalara zemin hazırlamıştır.
- Bölgede ulaşılan istikrarsızlık ve kaos ortamından en çok etkilenecek ülke olan Türkiye Cumhuriyeti tarafından Barzani yönetimine karşı;
- Uygulanacak politikaların İran, Irak ve Suriye Hükümetleri ile koordine edilmesi,
 - Her türlü faaliyette Irak Merkezi Yönetiminin muhatap alınması,
 - Verilen askeri, siyasi, ekonomik ve sosyal her türlü desteğin kesilmesi,
 - Bölgedeki Türk nüfusun korunması ve haklarının geri verilmesi için tüm girişimlerin yapılması, gerekli görülmektedir.

¹ Vatan Gazetesi, 27 Eylül 2017

² Atatürk'ün Düşünce ve Uygulamalarının Evrensel Boyutları, Uluslar arası Sempozyum (1981), s.199

³ Lozan'dan Sevr'e Türkiye, Turgut ÖZBAY (2005), s.377

⁴ ABD'nin BOP Projesi, Erdal SARIZEBEK web Sitesi, 4 Ocak 2017